

[Funch Jensen.]

foreligger Ændringsforslag vedrørende saa forskellige Ting som Laan til Haandværkere og mindre industridrivende, Forhøjelser af Tilskuddene til Indkøb af indenlandsk og udenlandsk Kunst, Forhøjelser af Tilskuddet til Rejser, Tilskud til Afholdelse af Kursus i Maskinbrug for Landmænd, Tilskud til Afholdelse af Kunstudstillinger i Provinsen, 100 000 Kr. til en Kunstudstilling i London, Bidrag til Foreningen for Kirkegaardskultur, 1/2 Mill. Kr. til Turistpropaganda, Understøttelser til Forfattere m. m.

Retsforbundet mener, at Staten kun bør beskæftige sig med virkelige Fællesanliggender, kun have saadanne Ting paa sit Budget, som alle er lige interesserede i. Det er baade uretfærdigt og irrationelt, at Staten yder Tilskud til f. Eks. Maleriudstillinger, til Støtte af Musikliv, en Støtte, Staten nødvendigvis maa tilvejebringe gennem Skatter paa Folk, som ikke er interesserede i de paagældende Kunstgrene, men helt andre, ja, som maaske slet ikke er interesserede i Kunst. Skal musikinteresserede f. Eks. have Støtte, kan det kun ske gennem Skatter, der betales ogsaa af andre end de musikinteresserede, medens disse sidste samtidig gennem deres Skatter tvinges til at yde Bidrag til dem uvedkommende Formaal, maaske oven i Købet Formaal, der er dem direkte imod.

Det var sundere, at de kulturelle Op-gaver blev løst af frie Sammenslutninger, bestaaende af de virkelig interesserede Parter. Det vilde indskrænke Statens Magt og det stadig tiltagende Formynderi over Befolkningen, og det vilde fritage Politikerne for at skulle bevilge Midler til babylo-nisk forvirrede Omraader, som de ifølge Sagens Natur, ganske uanset Begavelse, kun har ringe eller slet intet Indblik i, og det vilde sidst, men ikke mindst, kunne aflæse den nu standende Kamp mellem Grupper, der søger Statens Magtmidler for at fremme egne Formaal, en Kamp, der i det lange Løb ikke kan undgaa at forgifte baade det politiske og det folkelige Liv.

Et typisk Eksempel paa, hvordan man disponerer med offentlige Midler, der i lige Grad burde komme alle til gode, foreligger i Bevillingen til Køb af Digterpræsten Kaj Munks Embedsbolig i Vedersø for at indrette den til Minde om den afdøde Digter. Det er i sin Orden, at Venner og Beundrere, som det lyder i Aktstykket, vil hædre en afdøds Minde gennem et personligt Offer, men Glansen gaar af, naar andre, altsaa Skatteyderne i al Almindelighed, tvinges til at ofre med, ja, til oven i Købet ud i en

evindelig Fremtid at skulle paatage sig de økonomiske Følger af Vennernes og Beundrernes varme Følelser. Det eneste anstændige vilde i en saadan Sag være, at Vennerne og Beundrerne personlig og i fri Sammenlutning med ligesindede gennem frivillige Bidrag tilvejebragte de nødvendige Midler til Vedersøboligens Køb og Fredning som Minde. Jeg vil ved denne Lejlighed bemærke, at der i Aarhus for Tiden foregaar en Indsamling, som netop sker paa det rette Grundlag. Den gælder Rejsningen af en Rytterstatue af Kong Christian X. Der staar i denne Indbydelse, at det var den afdøde Konges Ønske, at Midlerne skulde tilvejebringes ved en Indsamling i Folket, helst endda ved en Indsamling af smaa Beløb. Havde man baaret sig saaledes ad i Vedersøtilfældet, synes vi, det havde været mere korrekt.

Saa kommer jeg til Arbejdernes Oplysningsforbund. Det faar med den paa Ændringsforslaget foreslaaede Forhøjelse i alt 50 000 Kr. i aarligt Statstilskud. Retsforbundet ser med megen Velvilje paa alle Former for Oplysning, men som allerede sagt mener vi, at kulturelt Arbejde i de fleste Tilfælde, og da navnlig naar det gælder Oplysningsarbejde, bør ske paa Basis af de interesserede Parters egen Økonomi, og ikke hverken helt eller delvis paa Statens. Men der er endnu nogle ekstra Bemærkninger at knytte til denne Sag. Det oplyses i det til Sagen hørende Aktstykke, at Arbejdernes Oplysningsforbunds Budget for 1947—48 er anslaaet til ca. 233 000 Kr. Virksomheden bestaar bortset fra Aftenskolevirksomhed, der faar særlig Støtte, i 434 Studiekredse, der ikke falder ind under Aftenskolevirksomheden og derfor heller ikke faar nogen speciel Støtte.

Foredragsvirksomheden koster i alt 70 000 Kr., og disse 70 000 Kr. udgør 30 pCt. af det samlede Budget, og man kan vel derfor regne med, at ogsaa de 30 pCt. af det samlede Statstilskud paa 50 000 Kr. gaar til Foredragsvirksomhed, saa de 434 Studiekredse faar i alt 35 000 Kr. i Statsstøtte. Hvis vi anslaaer Antallet af Studiekredsdeltagere til 10 i hver Studiekreds, og det samlede Antal Møder, som hver Kreds holder i Vinterens Løb, til 20, faar hver Deltager — det er et ganske enkelt og nemt Regnestykke — ca. 40 Øre i Statstilskud pr. Studiekreds-aften. Men hvis Studiekredsdeltagerne efter Mødet tillader sig at ryge en Cigaret eller to, hvis de drister sig til at drikke en Kop Kaffe med Sukker i, for ikke at tale om at de flottes sig med at drikke en Øl, kommer de samme Studiekredsdeltagere